

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystrické a soudců Mariana Kokeše a Martina Kopy v právní věci

žalobce: **Comdata PRO s.r.o.**, IČO: 07635664
sídlem Cyrilská 508/7, 602 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Dolečkem
sídlem Na strži 2102/61a, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2022, č. j. MPSV-2021/196036-421/1

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25. 2. 2022, č. j. MPSV-2021/196036-421/1, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 24 405 Kč, a to k rukám žalobcova advokáta Mgr. Martina Dolečka do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh správního řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil správnost rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně ze dne 24. 6. 2022, č.j. BMA-T-466/2022, kterým nebyl žalobci poskytnut příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce podle § 78a odst. 3, 4 a 8 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“).
2. Úřad práce žalobcově žádosti o příspěvek za 3. čtvrtletí roku 2021 nevyhověl, protože žalobce ji doručil po uplynutí lhůty pro její doručení, která končila posledním dnem kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí (neděle 31. 10. 2021). Žalobce však žádost doručil až následující den 1. 11. 2021 (pondělí). Žalovaný v napadeném rozhodnutí upozornil, že lhůta pro doručení žádosti o příspěvek je lhůtou hmotněprávní. Včasné doručení žádosti je tedy jednou z podmínek pro přiznání příspěvku. Žalovaný sice souhlasil s žalobcem, že s ohledem na § 144 zákona o zaměstnanosti se počítání času řídí občanským zákoníkem, v posuzovaném případě se však neaplikuje obecné pravidlo dle § 607 občanského zákoníku, ale *lex specialis* ustanovení § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti. Lhůta pro doručení žádosti tedy končila koncem kalendářního měsíce (31. 10. 2021), a byl vyloučen posun jejího konce na nejbližší pracovní den – pondělí 1. 11. 2021. Na správnost rozhodnutí Úřadu práce nemá podle žalovaného vliv skutečnost, že Úřad práce své rozhodnutí vydal před koncem lhůty pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje krajskému soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil.
4. Žalobce má za to, že správní orgány nesprávně posoudily pravidla pro počítání běhu lhůty pro doručení žádosti o příspěvek. Žalobce je přesvědčen, že správní orgány měly aplikovat § 607 občanského zákoníku a posoudit jeho žádost, doručenou nejbližší následující pracovní den po posledním dni lhůty, jako včasnou. Žalovaný ostatně v napadeném rozhodnutí uznal, že na počítání lhůt v zákoně o zaměstnanosti se obecně použijí pravidla obsažená v ustanoveních § 605 až § 608 občanského zákoníku. Žalobce dále namítá, že Úřad práce vydal své rozhodnutí před tím, než uplynula lhůta pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí, což rovněž dokládá nezákonnost jeho postupu.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout, neboť má napadené rozhodnutí za souladné se zákonem, přičemž setrvává na své argumentaci předestřené v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

IV. Ústní jednání konané dne 27. 2. 2024

6. V rámci ústního jednání žalobce zopakoval argumentaci uvedenou v žalobě a trvá na svém stanovisku ohledně nezákonnosti postupu i závěru žalovaného. Žalovaný se z jednání omluvil.

V. Posouzení věci soudem

7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná** (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
8. Mezi účastníky není sporu ohledně zjišťování skutkového stavu. Jádrem sporu je právní výklad ustanovení § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti, Žalovaný zastává názor, že se jedná o speciální ustanovení upravující konec běhu lhůty pro podání žádosti o příspěvek oproti obecnému pravidlu pro běh lhůt dle občanského zákoníku. Žalobce s tímto názorem nesouhlasí, neboť zákon o zaměstnanosti vlastní úpravu pro počítání času podle něj neobsahuje.
9. Dle § 78a odst. 4 věta první zákona o zaměstnávání se příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce „*poskytuje čtvrtletně zpětně na základě písemné žádosti zaměstnavatele, která musí být krajské pobočce Úřadu práce doručena nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí*“.
10. V našem právním řádu v případech, kdy poslední den lhůty připadne na sobotu, neděli nebo svátek, platí v zásadě obecné pravidlo, že posledním dnem lhůty se stává nejbližší následující pracovní den (např. § 60 odst. 3 trestního řádu, § 57 odst. 3 o. s. ř., § 40 odst. 1 správního řádu, § 40 odst. 3 s. ř. s.). Jde o postup, který je považován za právní tradicí vytvořené obecné pravidlo, reálně umožňující právnímu subjektu v daném časovém limitu uplatnit jeho právo. Tento názor vyplývá z judikatury Ústavního soudu, podle které toto pravidlo platí obecně vždy za předpokladu, že *zvláštní zákon výslovně nestanoví jiné pravidlo pro běh lhůt* (nález ze dne 25. září 1998, sp. zn. IV. ÚS 365/97).
11. Zákon o zaměstnanosti vlastní právní úpravu pro počítání času nemá. Podle § 144 tohoto zákona platí obdobně úprava o počítání času stanovená ve zvláštním právním předpise, kterou by podle poznámky pod čarou měl být zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, konkrétně jeho § 266. Tedy starý zákoník práce. Lze usuzovat, že po jeho derogaci zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, bude oním zvláštním právním předpisem právě nový zákoník práce. Ten však obsahuje pouze pravidla pro počítání běhu dob (§ 333 zákona č. 262/2006 Sb.), nikoliv lhůt. Pro jejich počítání se proto použijí pravidla občanského zákoníku (§ 4 zákona č. 262/2006 Sb.). Na počítání běhu lhůt dle zákona o zaměstnanosti se tedy obecně použijí obecná pravidla občanského zákoníku.
12. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 31. 5. 2023, č. j. 9 Ads 63/2023-29 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), zabýval otázkou, zda lze prominout zmeškání lhůty pro podání žádosti o příspěvek dle § 78a zákona o zaměstnanosti. Dospěl k závěru, že tuto žádost je nutno považovat za „*obligatorní a zároveň výhradní prostředek k uplatnění již vzniklého právního nároku vůči orgánu veřejné moci. Svou povahou jde proto o úkon procesní (konkrétně o podání ve smyslu § 37 správního řádu) směřující vůči správnímu orgánu. Doručením žádosti věcně a místně příslušnému správnímu orgánu se zahajuje správní řízení, jehož výsledkem je správní rozhodnutí. Na věc tedy dopadají normy procesního práva včetně správního řádu (žadatel může např. svou žádost vzít zpět pouze za podmínky dle § 45 odst. 4 správního řádu)*“. Na tuto procesní lhůtu pro doručení žádosti o příspěvek proto dopadají procesní normy, včetně § 40 správního řádu, dle něhož platí, že „*[p]okud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, připadne-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin*“. I kdyby tomu tak nebylo, na věc by stále dopadala pravidla pro běh lhůt dle občanského

zákoníku, pročež krajský soud poznamenává, že i ten obsahuje obdobné pravidlo o „prodloužení konce lhůty na následující pracovní den“, a to v ustanovení § 607 občanského zákoníku.

13. Žalovaný při formulaci svého závěru vycházel z komentářové literatury, která se na základě jazykového znění normativního textu ustanovení § 78a zákona o zaměstnanosti příklání k závěru, že možnost aplikace § 607 občanského zákoníku na lhůtu dle § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti je diskutabilní. „Tomuto výkladu by svědčilo i to, že předmětná lhůta je tak rovněž i hmotněprávní podmínkou pro poskytnutí příspěvku, která je stanovena způsobem, že nedojde-li k doručení žádosti do konce měsíce následujícího po kalendářním čtvrtletí, nelze příspěvek poskytnout“ (viz Stádník, J., Děkan, J. § 78a. In. Steinichová, L. a kol. *Zákon o zaměstnanosti. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2010).
14. Krajský soud nicméně s touto argumentací nemůže souhlasit, jelikož názor, že včasnost doručení žádosti je hmotněprávní podmínkou pro poskytnutí příspěvku, byl překonán mimo jiné výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Ohledně jazykového znění § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti má krajský soud za to, že formulace „nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí“ představuje pouze jiné vyjádření lhůty určené podle měsíců. Odlišnou situací by bylo, kdyby zákonodárce určil jako konec lhůty konkrétní kalendářní den (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2014, č. j. 28 Cdo 1782/2014). V případě podávání žádostí o příspěvek dle § 78a však zaměstnavatelé budou obvykle žádosti doručovat opakovaně, konec lhůty pro jejich doručení tak bude připadat na různé dny v týdnu, včetně víkendů a svátků. V takových případech je případný spor o konci lhůty nutno řešit ve prospěch možnosti uplatnění žádosti, k čemuž slouží právě obecné pravidlo o prodloužení konce lhůty vyjádřené v § 40 správního řádu.
15. Krajský soud, veden výše citovaným závěrem Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 9 Ads 63/2023-29, proto konstatuje, že lhůta pro doručení žádosti o příspěvek dle § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti je lhůtou procesní, na níž dopadají normy procesního práva, včetně § 40 správního řádu. V projednávané věci žalobce žádal o příspěvek za 3. čtvrtletí roku 2021, konec lhůty pro doručení žádosti připadal na poslední den kalendářního následujícího měsíce po tomto čtvrtletí, tedy neděli 31. 10. 2021. Jelikož konec lhůty připadal na neděli, byl posledním dnem lhůty nejbližší pracovní den – pondělí 1. 11. 2021. V tento den, a tedy včas, žalobce svoji žádost o příspěvek Úřadu práce doručil. Krajský soud proto uzavírá, že správní orgány žádost žalobce nesprávně vyhodnotily jako opožděnou.

VI. Závěr a náklady řízení

16. S ohledem na výše uvedené krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil z důvodu nezákonnosti dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení jsou správní orgány vázány právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tzn., že žalobce doručil žádost o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce řádně ve lhůtě dle § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti.
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

18. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova zástupce (advokáta) a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, další podání ve věci samé, účast na jednání soudu) a čtyři režijní paušály, a to ve výši $4 \times 3\,100$ Kč a 4×300 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 13 odst. 3 advokátního tarifu; naopak žalobcem požadovaný úkon v podobě další porady s klientem krajský soud neuznal jako účelně vynaložený, rovněž neshledal důvody pro zvýšení mimosmluvní odměny za sepsání žaloby ve smyslu § 12 odst. 1 advokátního tarifu, jelikož věc nedosahovala mimořádné obtížnosti a časové náročnosti úkonů právní služby], tedy celkem 13 600 Kč. Krajský soud dále přiznal náhradu cestovních výdajů ve výši 3 090 Kč (po korunovém zaokrouhlení). Při jejich výpočtu vycházel z následujících vstupních údajů: vůz Mercedes-Benz M1, RZ: X; vzdálenost Praha - Brno - Praha = 410 km; spotřeba byla určena dle údajů v technickém průkazu o spotřebě pro kombinovaný provoz podle norem Evropské unie podle § 158 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve výši 5,0 l/100 km; sazba základní náhrady za 1 km činí 5,60 Kč [§ 157 odst. 4 písm. b) zákoníku práce; § 1 písm. b) vyhlášky č. 398/2023 Sb.]; cena za litr motorové nafty podle vyhlášky č. 398/2023 Sb. činí 38,70 Kč. Krajský soud přiznal právnímu zástupci žalobce také náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 1 000 Kč (10 započatých půlhodin za cestu na jednání soudu z Prahy do Brna a zpět). Celkové náklady za zastoupení tak činí částku ve výši 17 690 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 3 715 Kč, odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč.
19. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 24 405 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. února 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu